

Некролог

Світлої пам'яті Олександра Євменовича Дунаєвського



2 грудня 1999 р. на 66-у році, здоланий тяжкою хворобою, пішов із життя Олександр Євменович Дунаєвський, доцент кафедри нейрохірургії Київської медичної академії післядипломної освіти, ветеран праці, кандидат медичних наук, нейрохірург вищої категорії. Скромна людина, скромні титули... То чому ж у той вихідний суботній ранок до нього прийшло стільки людей і в їхніх словах прощання відчувалась така щемка відвертість сердець? І стільки квітів... На вітрі прощально тріпотіли чорно-білі оторочки труни, яку учні-курсанти, піднявши на своїх плечах, повільною ходою проносили в останнє по території Інституту нейрохірургії: повз адміністративно-лабораторний корпус, кафедри нейрохірургії КМАПО та НМУ, клінічні корпуси, де він ходив 41 рік.

...Олександр Євменович народився 20 жовтня 1933 р. в родині педагога на Одещині. Зі шкільних повоєнних років плекав мрію стати хірургом. У клініках факультативної та госпітальної хірургії Одеського медичного інституту добре знали високого худорлявого студента, який в черговий раз мав за щастя дістати дозвіл на підготовку хворого до операції, потім — асистувати, потім — самостійно здійснювати апендектомії. По закінченні інституту О.Є. Дунаєвський отримав офіційний документ про те, що самостійно провів 100 апендектомій і за хірургічною майстерністю відповідає фахівцю з п'ятирічним стажем роботи. Так хлопець “з глибинки” сам собі підготував “протекцію” і почав працювати хірургом у Кіровоградській обласній лікарні. Далекий 1958 рік... Молодого хірурга О.Є. Дунаєвського направляють на курси спеціалізації з нейрохірургії Київського інституту удосконалення лікарів (зараз КМАПО). Доля пов'язала його з нейрохірургією до кінця життя. Інститут нейрохірургії зростив Олександра Євменовича універсальним фахівцем-нейрохірургом. Його добре знала, особливо у 60-і—70-і роки, служба санітарної авіації як активного консультанта-нейротравматолога. Найбільше Олександр Євменович працював у клініці нейротравматології, але його кандидатська дисертація включала великий розділ з дитячої нейроонкології, а декілька десятків публікацій у наукових збірниках, журналах в рамках запланованої докторської, яка так і не була завершена з різних причин, присвячені вивченню глибинних метаболічних процесів за показниками температурного гомеостазису при хірургічному лікуванні хворих з пухлинами головного мозку.

Олександр Євменович відповідально ставився до свого фаху: завжди прагнув брати участь у з'їздах, конференціях, семінарах, присвячених нозологічним формам нейрохірургічної патології, де вважав за необхідне висловлювати своє ставлення до вирішення питань, які поставали при наукових обговореннях.

Автор 260 наукових праць, у тому числі однієї монографії, численних методичних рекомендацій та раціоналізаторських пропозицій, О.Є.Дунаєвський офіційно жодного разу не був призначений керівником наукових робіт дисертантів, але без перебільшення 10—15 із них саме йому вдячні за спільні роздуми над вибором актуальної теми, за постійні поради при її розробці, за творче, доброзичливе рецензування...

Чуйна, інтелігентна людина з глибоким внутрішнім світом, він рахувався з думкою загалу, був дуже вимогливим до себе, постійно прагнув до самоудосконалення. “Не можеш бути лідером — стань поряд”, — постійно говорив він молодшим колегам.

О.Є.Дунаєвський запам'ятається багатьом як талановитий педагог. Його енциклопедична подача матеріалу, що сягала далеко за межі вузької спеціальності, професійний артистизм, доброзичливість, відкритість душі при передаванні своїх знань тим, хто їх прагне, тонке відчуття аудиторії захоплювали слухачів під час занять на рідній кафедрі, на захисті дисертацій в Інституті нейрохірургії АМН України, на наукових зустрічах у Кишиневі, Самарканді, Оренбурзі, Краснодарі, Запоріжжі, на далекій Чукотці та курсантів кафедри з інших куточків близького та далекого зарубіжжя. Він поважав і завжди враховував запити контингенту слухачів. Навчаючи, завжди вчився сам.

Любив життя у всій його розмаїтості, тож, буваючи у різних регіонах країни, не задовольнявся офіційними путівниками, а завжди знаходив можливість поспілкуватись з людьми і привозив додому цікаві самобутні оповіді з історії чи побуту того або іншого краю.

Олександр Євменович прискіпливо, із знанням справи, починаючи із студентських років, збирав домашню бібліотеку, у якій віддзеркалилась його багата духовна, самобутня особистість, що прагнула до постійної самоосвіти і вдосконалення.

Ніби відчуваючи свій відносно недовгий вік на цій землі, О.Є.Дунаєвський поспішав жити: швидко ходив, все швидко робив, дотримувався системи “навчання з випередженням”. Так, він підготував доньку, яка прагне бути гідною батька і продовжити його шлях, багато зробив для десятилітньої онуки і залишив поради щодо подальшого виховання її та трилітнього онука.

Олександр Євменович Дунаєвський збудував, — безпосередньо беручи участь у цьому, — будинок, посадив не одне дерево...

Ми запам'ятаємо його привітно усміхненим і вимогливим, доброзичливим і чемним, стрімким і уважним, неординарною особистістю, великим життєлюбом. Запам'ятаємо всі, хто любив, поважав, розумів його.

Світла пам'ять тобі, друже і вчителю.

*Колектив Інституту нейрохірургії АМН України
та кафедри нейрохірургії Київської медичної академії післядипломної освіти*